

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 14Co/123/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1514201837
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Kriváňová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1514201837.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte v zložení: predsedníčka senátu JUDr. Darina Kriváňová a členovia senátu Mgr. Barbora Barteková a JUDr. Zuzana Kučerová, v spore žalobcu: Slovenská sporiteľňa, a.s., so sídlom Tomášikova 48, Bratislava, IČO: 00 151 653, zastúpený AK Havel, Holásek & Partners s.r.o., so sídlom Mlynské Nivy 49, Bratislava, IČO: 36 856 584, proti žalovaným: v 1. rade T. V., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom C. 6, A., t. č. na neznámom mieste, zastúpený opatrovníkom: Lubicou Tichou, zamestnankyňou Okresného súdu Bratislava IV, v 2. rade P. F., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom C. 4, A., zastúpená AK JUDr. Dušan Jovankovič, advokát s.r.o., so sídlom Doležalova 5, Bratislava, IČO: 47 253 479, o zaplatenie istiny 11.650,97 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V č.k. 10C 187/2014-148 zo dňa 28.09.2015, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava V č.k. 10C 187/2014-148 zo dňa 28.9.2015 potvrdzuje.

Žalovaným v 1.a 2. rade priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava V rozsudkom č.k. 10C/187/2014-148 zo dňa 28.09.2015 žalobu zamietol a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému v 2. rade náhradu trov právneho zastúpenia v sume 1.628,55 € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a žalovanému v 1. rade náhradu trov konania nepriznal.

2. Žalobca sa návrhom doručeným súdu prvej inštancie dňa 31.1.2014 domáhal voči žalovaným v 1. a 2. rade zaplatenia istiny 11.650,97 € spolu s úrokom vo výške 13,15 % ročne zo sumy 9.244,63 € od 29.11.2013 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 11.302,49 € od 29.11.2013 do zaplatenia a náhrady trov konania vrátane trov právneho zastúpenia s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného.

3. Proti platobnému rozkazu č. k. 26Ro/111/2014-51 zo dňa 18.2.2014 doručenému žalovanej v 2. rade do vlastných rúk dňa 5.3.2014 podala žalovaná v 2. rade v zákonom stanovenej lehote odpor. Podaním odporu bol platobný rozkaz v zmysle § 174 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku zrušený.

4. Žalobca v písomnom vyjadrení k odporu zo dňa 22.7.2014 špecifikoval žalovanú sumu 11.650,97 € pozostávajúcu z istiny, riadneho úroku z úveru, úrokov z omeškania a poplatkov.

5. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie preukázať, že žalobca uzavrel dňa 27.7.2005 so žalovaným v 1. rade Zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovanému v 1. rade úver vo výške 9.958,17 € a žalovaný v 1. rade sa zaviazal poskytnutý úver žalobcovi splatiť v mesačných splátkach vo výške 128,89 € splatných vždy k 20. dňu kalendárneho mesiaca. Žalovaný v 1. rade sa zaviazal vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky najneskôr do 20.7.2015. Za účelom zabezpečenia splnenia pohľadávky z úverovej zmluvy uzavrel žalobca dňa 27.7.2005 so žalovanou v 2. rade dohodu o ručení. Predmetom dohody bol

záväzok žalovanej v 2. rade, že v prípade ak si žalovaný v 1. rade nebude voči žalobcovi včas a riadne plniť splatné záväzky z úverovej zmluvy, uhradí tieto za žalovaného v 1. rade ona. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalovaný v 1. rade sa dostal do omeškania so zaplatením niektorých splátok. Nakoľko žalovaný v 1. rade si neplnil zmluvné povinnosti riadne a včas, žalobca ho v súlade s dojednanými zmluvnými podmienkami vyzval spolu so žalovanou v 2. rade ako ručiteľom na zaplatenie dlžnej čiastky vyčíslenej ku dňu 21.10.2013 na sumu 5.538,55 €. Žalovaných upovedomil o skutočnosti, že plnením jedného z nich zanikne v rozsahu tohto plnenia záväzok druhého žalovaného. Pohľadávka žalobcu nebola na výzvu v stanovenej lehote ani jedným zo žalovaných uspokojená, žalobca preto vyhlásil mimoriadnu splatnosť poskytnutého úveru v zmysle bodu 7.6.1 všeobecných obchodných podmienok ku dňu 13.11.2013. Žalovaných zároveň vyzval, aby v lehote 15 dní od prevzatia oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zaplatili pohľadávku z celého úveru vyčíslenú ku dňu 13.11.2013 na sumu 11.571,47 €.

6. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že návrh žalobcu nie je dôvodný. Zmluvný vzťah, ktorý je právnym základom uplatnenej pohľadávky žalobcu súd prvej inštancie posúdil ako vzťah spotrebiteľský. V danom prípade sa jedná o právny vzťah zmluvných strán na základe spotrebiteľskej zmluvy, pri uzatváraní ktorej bol žalovaný v 1. rade v postavení spotrebiteľa, keďže ako je známe z činnosti súdu, žalobca má v predmete svojej činnosti aj poskytovanie úverov z vlastných zdrojov. Je zrejmé, že v danom prípade sa jedná o vopred pripravenú formulárovú (typovú) úverovú zmluvu spoločnosti SLSP, a.s., ktorej obsah žalovaný v 1. rade nemal možnosť reálne ovplyvniť. Zmluva o spotrebiteľskom úvere je zmluvným typom s osobitnou právnou úpravou v zákone o spotrebiteľských úveroch, ktorý je k ustanoveniam Občianskeho zákonníka s podrobnou úpravou spotrebiteľských zmlúv od 1.4.2004 predpisom *lex specialis*. Súd prvej inštancie teda vzťah účastníkov konania posudzoval ako záväzok zo spotrebiteľskej zmluvy podliehajúci primárne režimu právnej normy zákona o spotrebiteľských úveroch v znení platnom do 30.6.2006, t. j. ku dňu vzniku záväzkového vzťahu.

7. Súd prvej inštancie mal v konaní preukázanú existenciu úverovej zmluvy uzavretej podľa § 497 a nasledujúcich Obchodného zákonníka, ktorá patrí podľa § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka medzi tzv. absolútne obchody. Podľa §23a ods. 1 Zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom do 31.3.2006, spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Niet pochyb, že zmluva o úvere uzavretá medzi žalobcom (dodávateľom) a žalovaným v 1. rade (spotrebiteľom) je napriek povahe tzv. absolútneho obchodu zmluvou typovou, teda spotrebiteľskou a podlieha režimu právnej úpravy v oblasti ochrany spotrebiteľa. Súd prvej inštancie na právny vzťah účastníkov založený úverovou zmluvou aplikoval primárne v súlade s § 266 ods. 5 Obchodného zákonníka ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch, pretože daná úprava je pre žalovaného v 1. rade ako spotrebiteľa priaznivejšia, nakoľko poskytuje zvýšenú mieru ochrany jeho právam a oprávneným záujmov. Vo vzťahu k právnej úprave úverových zmlúv podľa Obchodného zákonníka sa jedná o špeciálnu právnú úpravu (*lex specialis*) úverových zmlúv, ktorých účastníkom je spotrebiteľ. Subsidiárne sa daný zmluvný vzťah spravuje príslušnými ustanoveniami Obchodného a Občianskeho zákonníka. Predmetná zmluva o splátkovom úvere neobsahuje všetky náležitosti predpísané zákonom o spotrebiteľských úveroch. V zmluve absentuje údaj o výške RPMN. Tento údaj predstavuje jednu z náležitostí zmlúv o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 4 ods. 2 písm. g/ zákona č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. S neuvedením ročnej percentuálnej miery nákladov sa nespája neplatnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zákon č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmlúv však v ustanovení § 4 ods. 2 písm. g/ poskytuje spotrebiteľovi zvýšenú ochranu a to v tom, že v prípade, ak nie je ročná percentuálna miera nákladov uvedená v zmluve spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Pri takejto právnej úprave, ak zmluva údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov neobsahovali žalobcovi nemohol vzniknúť zákonný nárok na zaplatenie dohodnutých poplatkov. Prijatím takéhoto plnenia bez právneho dôvodu by vzniklo na strane žalobcu bezdôvodné obohatenie, ktoré musí vydať podľa ustanovenia § 451 Občianskeho zákonníka. Žalobca ako bankový subjekt má dlhodobu v predmete svojej činnosti aj poskytovanie úverov a teda jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. V čase uzatvárania zmluvy už niekoľko rokov platila pri spotrebiteľských úveroch úprava vyžadujúca uvádzať ročnú percentuálnu mieru nákladov umožňujúcu spotrebiteľom zorientovať sa v ponukách rôznych finančných inštitúcií poskytujúcich úvery a posúdiť výhodnosť poskytnutého úveru. Z uvedeného dôvodu podľa citovaného ustanovenia § 4 ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch platí, že úver je bez poplatkov a úrokov. Žalovanému v 1. rade bola na základe úverovej zmluvy poskytnutá suma

9.958,17 €, povinnosť splácať úver riadne a včas si nesplnil. Žalovaný v 1. rade však žalobcovi na základe zmluvy o splátkovom úvere zaplatil celkovo sumu 12.579,78 €. Nakoľko predmetný úver je v súlade s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami bez úrokov a bez poplatkov, žalovaný v 1. rade bol povinný vrátiť žalobcovi peňažné prostriedky z úveru len do výšky v akej ich čerpal, t. j. v sume 9.958,17 €. Súd prvej inštancie po takomto vyhodnotení úverovej zmluvy, ktorú je nutné považovať za bezúročnú a bez poplatkov, návrh žalobcu ako bezdôvodný zamietol, a to s poukazom na skutočnosť, že žalovaný v 1. rade si záväzok zo zmluvy o splátkovom úvere splnil aj v prevyšujúcej miere.

8. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. žalovaný v 1. rade mal v konaní úspech, nakoľko mu však žiadne trovy v konaní nevznikli a tiež si ich náhradu neuplatnil, súd prvej inštancie mu ich nepriznal. Žalovanej v 2. rade, ktorá mala vo veci úspech a náhradu trov konania si uplatnila, priznal náhradu trov právneho zastúpenia v celkovej sume 1.628,55 €.

9. Súdu prvej inštancie doručil žalobca v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom uviedol, že sa nestotožňuje s výrokom napadnutého rozsudku a s jeho odôvodnením a predmetný výrok napadnutého rozsudku napáda v celom rozsahu a poukázal na porušenie zásady kontradiktórnosti konania zo strany súdu prvej inštancie ako vady v konaní podľa § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s § 221 ods. 1 písm. f) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) a zároveň aplikoval na posudzovaný vzťah nesprávny právny predpis.

10. Zmyslom konštrukcie § 118 ods. 2 OSP nepochybne je obmedziť počet tzv. prekvapujúcich súdnych výrokov, keď stranám sporu unikal myšlienkový postup súdu prvej inštancie v priebehu pojednávania a výsledné rozhodnutie vo veci samej považovali za prekvapivé, a to jedine preto, že súd prvej inštancie ich neoboznámil s tým, na aké sporné skutočnosti by sa vo svojich prednesoch a dôkazných návrhoch mali zamerať. Súd prvej inštancie si povinnosť v zmysle § 118 ods. 2 nesplnil ako vyplýva zo zápisnice zo súdneho pojednávania dňa 28.09.2015, z ktorej vyplýva, že právne zástupca Žalobca uviedol, že daný úver bol poskytnutý ako konkrétny investičný úver na úpravu bytu s poukazom na čl. 2 bod 5 a čl. 6 Zmluvy a z tohto dôvodu nebol údaj o výške RPMN potrebné v Zmluve uviesť. Súd prvej inštancie následne po poučení účastníkov podľa § 120 ods. 4 OSP vyhlásil uznesením dokazovanie za skončené. Súd prvej inštancie sa však v odôvodnení napadnutého rozsudku nevysporiadal s uvedenou argumentáciou žalobcu.

11. Podľa názoru žalobcu sa súd prvej inštancie dopustil zásadnej vady v konaní, keď v odôvodnení napadnutého rozsudku neuviedol dôvody prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy, v dôsledku čoho porušil zásadu kontradiktórnosti civilného procesu, čím súd prvej inštancie odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom. Súd prvej inštancie aplikoval na posudzovaný vzťah nesprávny právny predpis (zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch), keďže tento zákon svoju účinnosť pre účel čerpania prostriedkov (rekonštrukcia nehnuteľnosti), jednoznačne vylučuje, čo súd prvej inštancie pri posudzovaní veci prehliadol. Súd prvej inštancie žalobcovi v napadnutom rozsudku zamietol návrh v celom rozsahu, nakoľko považoval poskytnutý Úver vzhľadom na vykonané dokazovanie za bezúročný a bez poplatkov. Žalobca má za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v tejto časti je nesprávne, nakoľko existujú ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené vzhľadom na odňatie možnosti žalobcu konať pred súdom. Podľa čl. I Zmluvy bol medzi účastníkmi zmluvného vzťahu dohodnuté konkrétny účel poskytnutého úveru, a to úprava bytu. Zároveň v rámci čl. II bod 5 a 6 Zmluvy je dohodnutá povinnosť žalovaného v I. rade predložiť žalobcovi listiny preukazujúce účelovosť úveru. Vzhľadom na uvedené ustanovenia Zmluvy sa na predmetný zmluvný vzťah nevzťahuje zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, pričom žalobca poukázal na § 1 ods. 2 písm. a) zákona č. 258/201 Z.z.; a z tohto úveru nie je možné považovať za bezúročný a bez poplatkov napriek absencii údaju o výške ročnej percentuálnej miere nákladov. Žalobca nesúhlasí ani s rozhodnutím o trovách konania a navrhuje, aby žalobcovi odvolací súd priznal náhradu tak trov prvoinštančného konania ako aj odvolacieho konania v plnom rozsahu. Na záver žalobca navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že žalovaní sú povinní zaplatiť žalobcovi do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku sumu vo výške 11.650,97 Eur; 13,15 % ročne zo sumy 9.244,63 Eur od 29.11.2013 do zaplataenia; úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 11.302,49 Eur od 29.11.2013 do zaplataenia; zaplatený súdny poplatok v prvostupňovom a odvolacom konaní, a to na bankový účet žalobcu s tým, že plnením žalovaného v 2.rade zaniká v rozsahu tohto plnenia záväzok žalovaného v 1. rade a plnením žalovaného v 1. rade zaniká v rozsahu ich plnenia záväzok žalovaného v 2.rade; a žalovaný je povinný do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku nahradiť žalobcovi trovy prvostupňového a odvolacieho konania (tak ako boli vyčíslené právnym zástupcom žalobcu), a to na bankový účet právneho zástupcu žalobcu s tým, že plnením žalovaného v 2.rade zaniká v rozsahu tohto plnenia záväzok žalovaného v 1. rade a plnením žalovaného v 1. rade zaniká v rozsahu ich plnenia záväzok žalovaného v 2.rade. Eventuálne žalobca navrhol, aby odvolací súd

zrušil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Eventuálne, v prípade, ak odvolací súd potvrdí napadnutý rozsudok ako vecne správny, žalobca navrhuje, aby odvolací súd zároveň vo výroku odvolacieho súdu (potvrdzujúceho napadnutý rozsudok ako vecne správny) pripustil dovolanie.

12. Súdu prvej inštancie doručila žalovaná v 2. rade vyjadrenie k odvolaniu žalobcu, v ktorom uviedla, že žalobca v tejto veci neunesol dôkazné bremeno v pokiaľ ide o účel čerpaného úveru. Jeho tvrdenie, že sa jednalo o „investičný úver na úpravu bytu“, nepodložil žiadnymi relevantnými dôkazmi. Vo svojom vyjadrení na pojednávaní dňa 28.09.2015 len poukázal na čl. 2 bod 5 a čl. 5 zmluvy o splátkovom úvere (ďalej len „zmluva“). V článku 2 bode 5 zmluvy sa hovorí len o povinnosti žalovaného v 1. rade doručiť žalobcovi listiny preukazujúce účelovosť úveru. Takéto listiny však žalobca nepredložil a ani nenavrhol vykonať takéto dôkazy, napriek tomu, že bol súdom prvej inštancie poučený podľa § 118 ods. 4 a § 120 ods. 4 OSP. Žalovaná v 2. rade poukázala na to, že v zmluve je v čl. 1 daný úver označený za spotrebný. Podľa vyjadrenia žalovanej v 2. rade, ktorá bola v čase čerpania úveru družkou žalovaného v 1. rade, boli finančné prostriedky z tohto úveru použité na osobnú spotrebu žalovaného v 1. rade, čo preukazuje spotrebný charakter úveru. Napriek skutočnosti, že článok 5 zmluvy obsahuje dohodu strán o tom, že sa ich právne vzťahy budú riadiť obchodným zákonníkom, vzhľadom na spotrebiteľský charakter úveru nie je možné vylúčiť na daný právny vzťah aplikovanie zákona 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pričom v právnom vzťahu musia byť v zmysle § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka vždy použité kogentné ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Podľa žalovanej v 2. rade je evidentné, že konajúci súd správne aplikoval ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch. Ustanovenia o právach spotrebiteľov majú kogentnú povahu a nie je možné sa od nich odchýliť, keďže daný vzťah má spotrebiteľský charakter. Žalovaná v 2. rade uvádza, že súd prvej inštancie neporušil zásadu kontradiktórnosti konania, nakoľko povinnosť označiť a predkladať súdu dôkazy zaťažuje žalobcu, ktorý v dôsledku svojej nečinnosti neunesol dôkazné bremeno napriek poučeniu zo strany súdu prvej inštancie. Na záver žalovaná v 2. rade navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil a priznal žalovanej v 2. rade trovy právneho zastúpenia v odvolacom konaní za 1 úkon právnej pomoci.

13. Dňa 01. 07. 2016 nadobudol účinnosť Zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP). Odvolací súd prístupujúci k rozhodovaniu tejto veci po 30. júni 2016, postupoval na základe úpravy prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP (v zmysle ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa tohto zákona. Keďže odvolanie v tejto veci bolo podané ešte pred 01. 07. 2016, podmienky jeho prípustnosti bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho tu v čase podania odvolania, teda podľa príslušných ustanovení OSP, rešpektujúc, že podľa § 470 ods. 2 CSP procesné účinky odvolania podaného pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované aj po 30. júni 2016. Nevyhnutnosť takéhoto posudzovania vyplýva tiež zo základných princípov CSP, a to princípu spravodlivej ochrany porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní strán odvolacieho konania, ktoré začalo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (článok II ods. 1 a ods. 2 CSP), vrátane článku III ods. 1 CSP.

14. Odvolací súd preskúmaním napadnutého rozsudku a po preskúmaní odvolacích námietok žalobcu dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie v potrebnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, keď riadne, nadväzne a zrozumiteľne vysvetlil ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty procesných strán, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil. Možno preto konštatovať, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je odôvodnené v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne. Odvolací súd považoval za potrebné v predmetnej veci uviesť nasledovné:

15. Súd prvej inštancie uviedol, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov z dôvodu absencie predpokladov podľa citovaného ustanovenia § 4 ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko v predmetnej zmluve o splátkovom úvere absentuje údaj o výške ročnej percentuálnej miery nákladov (ďalej ako „RPMN“). K údaju o RPMN odvolací súd zdôrazňuje, že ide o jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, pretože zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Pri údaji o RPMN sa musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet, teda nestačí len uvedenie jeho výšky.

16. Neobstojí ani odvolacia námietka spočívajúca v tom, že súd prvej inštancie aplikoval na posudzovaný vzťah nesprávny právny predpis, a to zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Predmetný

spor vznikol zo zmluvy uzavretej medzi obchodníkom pri výkone jeho obchodnej činnosti (poskytovanie úverov) a spotrebiteľmi jeho úverovej služby. Nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že predmetná zmluva je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

17. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Popretím úveru ako absolútneho obchodu sa nemôže rozumieť stav, ak súd aplikuje ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré má svoj obsah a ktorým zákonodarca sledoval dôležitý cieľ v spotrebiteľských zmluvách bez ohľadu na typ zmluvy, teda aj v prípade absolútnych obchodov (absolútne obchody sú vzťahy regulované Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy). Zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva, že by z pôsobnosti ustanovenia § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka boli vylúčené niektoré typy spotrebiteľských zmlúv. Teda ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka reguluje aj absolútne obchody. Ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka je ustanovením lex specialis s dopadom na všetky spotrebiteľské zmluvy, vrátane úverov. Odvolací súd sa domnieva, že ak by z pôsobnosti ustanovenia § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka mali byť vyňaté niektoré typy spotrebiteľských zmlúv, zákonodarca by to explicitne upravil. To platí aj na zmluvné typy upravené v Obchodnom zákonníku.

18. Vzťah medzi poskytovateľom spotrebiteľského úveru a spotrebiteľom nie je vzťahom upraveným v ust. § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka. Nejedná sa iba o právnu opravu osobitného typu úverovej zmluvy, ale ide o právny predpis upravujúci osobitný typ zmluvy vo všeobecnosti. Inými osobami zmluvy o spotrebiteľských úveroch predstavujú samostatný druh súkromno-právnych zmlúv, a nie iba jeden špecifický druh zmluvy o úvere. Spotrebiteľský úver nie je špecifickým druhom úveru.

19. Vzhľadom na uvedené zároveň odvolací súd poukázal na skutočnosť, že prednostné aplikovanie Občianskeho zákonníka aj v prípadoch tzv. absolútnych obchodov judikovali právoplatne aj súdy, príkladom uvádza tieto: uznesenie Ústavného súdu SR z 19. júna 2013, I. ÚS 402/2013-10; rozhodnutie Krajského súdu v Prešove z 19. novembra 2013, sp. zn. 6Co 2/2013; rozhodnutie Krajského súdu v Prešove z 11. júna 2013, sp. zn. 6Co/218/2012; rozhodnutie Krajského súdu v Prešove z 11. júna 2013, sp. zn. 6Co 224/2012.

20. Vzhľadom na skutočnosť, že súd prvej inštancie v spore rozhodol dňa 28.09.2015, bolo nutné aplikovať ust. § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase jeho rozhodovania. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 3 MCdo/12/2014 zo dňa 21.04.2015 rozhodol, že: „Mal by tiež zohľadniť § 52 ods. 2 tretiu vetu Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.“ Ustanovenie § 52 ods. 2 tretia veta Občianskeho zákonníka dňa 01.04.2015 a právne predpisy, ktorých súčasťou sú, nemajú prechodné ustanovenia. To znamená, že od ich účinnosti sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom. Totožný právny názor bol prezentovaný v rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 21.04.2015 sp. zn. 3 MCdo/14/2014.

21. Odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou.

22. K námietke žalobcu, že čerpanie prostriedkov bolo za účelom rekonštrukcii nehnuteľnosti a vzhľadom na to sa na predmetný zmluvný vzťah nevzťahuje zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, pričom žalobca poukázal na § 1 ods. 2 písm. a) zákona č. 258/201 Z.z., odvolací súd uvádza, že je nedôvodná, nakoľko účel čerpania úveru nebol v konaní riadne preukázaný. Žalobcu primárne zaťažovalo dôkazné bremeno. Bolo povinnosťou žalobcu označiť a predložiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení v tom smere, že predmetnú úver bol použitý na rekonštrukciu nehnuteľnosti, resp. že daný úver predstavoval investičný úver na úpravu bytu. Nesplnenie dôkaznej bremenosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového stavu zisteného z dôkazov navrhnutých účastníkom konania. Dôkazným bremenom v spojitosti s dôkaznou povinnosťou sa rozumie zodpovednosť účastníka za výsledky konania, ktorá závisí od zistení a vykonaných dôkazov. Odvolací súd je názoru, že povinnosť v zmysle § 118 ods. 2 OSP a zásada kontradiktórnosti konania nebola súdom prvej inštancie porušená. Ako poukázala aj žalovaná v 2. rade, v článku 2 bode 5 zmluvy sa hovorí len o povinnosti žalovaného v I. rade doručiť žalobcovi listiny preukazujúce účelovosť úveru. Takéto listiny však žalobca nepredložil a ani nenavrhol vykonať takéto

dôkazy, pričom v zmluve je v čl. 1 daný úver označený len za spotrebný. Podľa vyjadrenia žalovanej v 2. rade boli finančné prostriedky z tohto úveru použité na osobnú potrebu žalovaného v 1. rade.

23. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

24. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p. a v odvolacom konaní plne úspešným žalovaným 1 a 2 priznal proti žalobcovi nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania, o výške ktorých rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku súd prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 C.s.p.)

25. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).